

כרטיס צפיה בסרטון כללים בברכה אחרונה

מקור: הלכות והליכות חלק ב' - הלכות סעודה וברכות פרק י' הלכות י"ג, ט"ז, י"ז, כ'

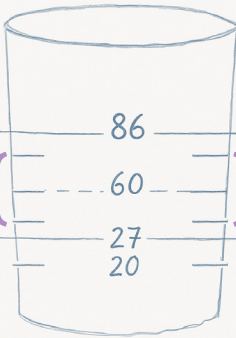
שכבת הגיל: תשובון

צעד ראשון - מבינים את ההלכה

- השלימו לפי הסרטון, כרטיסי המושגים והלכה י"ג:
 - כמות האוכל המחייבת לברך ברכה אחרונה היא משיעור כ זית = 27 סמ"ק
 - שיעור רביעת בשתייה = 86 סמ"ק
- ברכה אחרונה על משקאות:
 - עיינו בהלכות ט"ז, י"ז וחברו בחיצים כל אחד מהדינים שבצד ימין אל החץ המתאים המסומן על הכוס בצד ימין, וכך גם בצד שמאל:

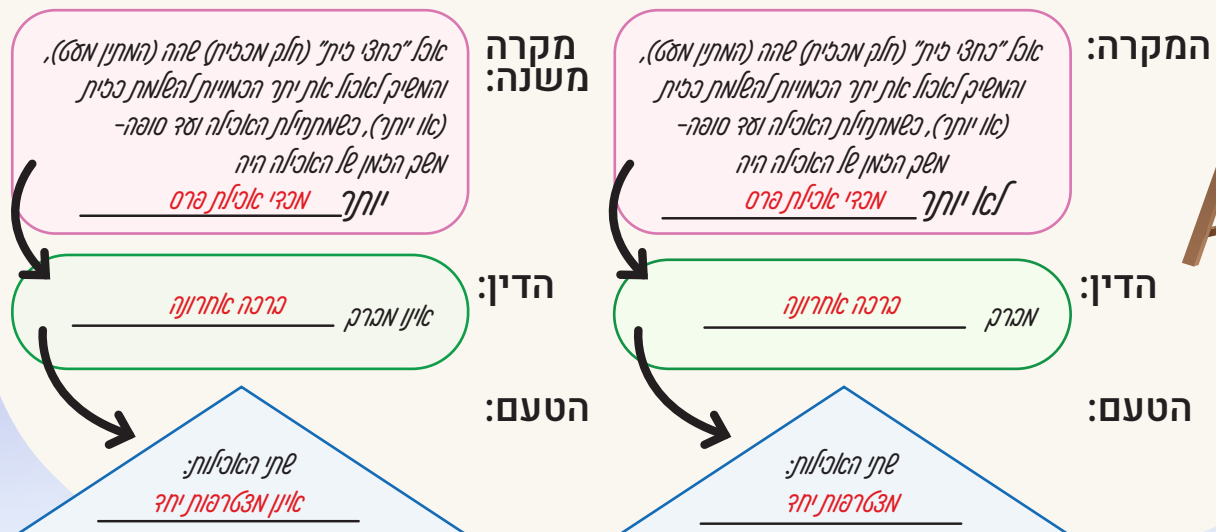

לפי אדמו"ר הזקן		לפי קיצור שולחן ערוך
מברכים ברכה אחרונה על כל המשקים - פרט לייין - כששותים לפחות רביעת.		דעה א' - מברכים ברכה אחרונה על משקים כששותים לפחות רביעת.
יתכן, שצריך לברך ברכה אחרונה על ייין כבר ששותים לפחות כזית.		יש אומרים שצריך לברך ברכה אחרונה גם על שתיה כבר כששותים לפחות כזית.
יש להיזהר שלא לשתות יין בשיעור זה כדי לצאת מידי הספק.		יש להיזהר שלא לשתות בשיעור זה כדי לצאת מידי הספק.

צעד שני - מתאמים תרשים מהנה להלכה

עיינו בהלכה כ' ומלאו את תרשים המבנה:

כרטיס צפיה בסרטון כללים בברכה אחרונה

מקור: הלכות והליכות חלק ב' – הלכות סעודה וברכות פרק י' הלכות י"ג, ט"ז, י"ז, כ'
שכתב הגיל: תשובון

צעד שלישי - מחדדים חזק

בהלכה י"ז אנו פוגשים את המושג "לצאת מ(ידי) ספק" - הוא צבוע בכחול, מכיוון שהוא מושג בסיסי - מושג הלכה כללי, שאינו קשור לנושאי הלכה מסויימים.

1. היזכרו במושג "ספק" (למדנו עליו בפרק 'כללים בברכה ראשונה') היעזרו בכרטיסי המושגים שלכם וכן, ביחד עם המורה, באתר 'עולם תוכן הלכה'. הסבירו על פיו את המושג "לצאת מ(ידי) ספק" ואת הקשרו בהלכה י"ז.

יש אומרים שיש ספק אם ברכה אחרונה על משקים היא כבר משתית כזית, או רק משתיית רביעית, אז כדי להימנע מלהיכנס לספק עדיף לשתות פחות מכזית, ובוודאות לא להתחייב בברכה אחרונה, או יותר מרביעית, ובוודאות להתחייב בברכה אחרונה.

2. מושג זה מופיע גם בהלכה י"ד - עיינו שם, הסבירו את ההלכה ובהקשר לכך את המושג.

על מאכל שלם כבריתו - יש אומרים, שצריך לברך ברכה אחרונה גם אם אכלו פחות מכזית, לכן כדי להימנע מלהיכנס למצב ספק זה - כדי לצאת מידי הספק מומלץ: לאכול יותר מכזית או לא לאוכלו שלם, או לאוכלו לצד משהו אחר שכבר מחייב באותה ברכה אחרונה.

3. כדי לצאת מידי ספק חשוב גם, שכאשר אנחנו אוכלים או שותים, ננסה להעריך, האם הכמות הייתה בשיעור המחייב ברכה אחרונה, עפ"י מה שלמדנו.

מה דעתכם: איך נדע להעריך זאת? ומה נעשה, אם יתברר שאנחנו בספק לגבי החיוב שלנו בברכה אחרונה?

הובילו כאן את התל' לדיון פתוח להצעות. חשוב להגיע למסקנה, שכדאי לתכנן את האכילה מראש כדי לצאת מידי הספק: או לאכול פחות ממה שיש לנו ספק אם זה כזית, אז בוודאי נהיה פטורים מברכה אחרונה, או לאכול יותר ממה שיש לנו ספק, אז נתחייב בוודאות בברכה אחרונה.

• תוכלו לעסוק בכך בהרחבה בפעילות ההתנסות להערכת שיעור "כזית".
ראו הצעה לפעילות התנסותית לקבלת מושג כללי ואומדן של כזית.

כרטיס צפיה בסרטון כללים בברכה אחרונה

מקור: הלכות והליכות חלק ב' – הלכות סעודה וברכות פרק י' הלכות י"ג, ט"ז, י"ז, כ'
שכתב הגיל: **תשובון**

צעד רביעי - מיישמים את ההלכה

משפחת כהן קנתה מגש פיצה.

1. יוסי טעם ביס אחד ממשולש הפיצה, וטען שזה לא טעים לו.
האם הוא צריך לברך בברכה אחרונה?
2. מוישי אכל משולש אחד מתוך שמונת המשולשים והתלבט לגבי חיובו
בברכה אחרונה. הוא נזכר, ששמע שכמות של כזית לברכה אחרונה זה בערך
בגודל של שליש פרוסת לחם, וניסה להשוות לכך את גודל משולש הפיצה...
לייתר ביטחון החליט לשאול את משגיח הכשרות.
נסחו את שאלתו של יוסי למשגיח הכשרות – השתמשו במושגים ההלכתיים
שלמדנו.